

... д-ра юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2003. 40 с.

10. Оборотов Ю. М. Традиції та новації в правовому розвитку: загальнотеоретичні аспекти : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2003. 38 с.

11. Пархоменко Н. М. Парадигма правового регулювання в Україні: змістовно-інструментальні виміри : монографія. Київ : Парламентське видавництво, 2023. 320 с.

12. Корнієнко М. В. Права людини в умовах воєнного стану: загальноправовий дискурс. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 1–2. С. 27–31. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.1-2.5>

**Кузьмич Роман Павлович,**

*заступник начальника Управління  
превентивної діяльності ГУНП в Одеській  
області полковник поліції*

**Коропатов Олег Миколайович,**

*професор кафедри загальноправових дисциплін  
Херсонського факультету ОДУВС,  
кандидат юридичних наук, доцент*

## **ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ**

Рівень правопорядку і законності в державі та суспільстві певною мірою залежить від ефективності виконання працівниками Національної поліції України завдань, що на них покладені державою.

Важливою гарантією належного виконання працівниками поліції своїх службово-трудових обов'язків є інститут юридичної відповідальності, зокрема дисциплінарної [1, с. 410]. Взагалі, дисциплінарна відповідальність – це один з видів юридичної відповідальності й одна з правових форм впливу, що виражаються в застосуванні роботодавцем, який наділений дисциплінарною владою, дисциплінарних санкцій до працівника, який вчинив дисциплінарний проступок [2, с. 29]. Виходячи із наведеного, можливо визначити: дисциплінарна відповідальність поліцейських – це, особливий вид юридичної відповідальності, який передбачає негативні наслідки відносно поліцейських дисциплінарного характеру за вчинення ними адміністративних або дисциплінарних правопорушень. Дисциплінарна відповідальність працівників Національної поліції України мають наступні особливості: 1) поліцейські є носіями спеціальної відповідальності; 2) зміст дисциплінарного правопорушення поліцейських є ширшим, ніж у інших суб'єктів права; 3) коло дисциплінарних стягнень, які застосовуються до поліцейських є ширшим, ніж коло стягнень, що застосовуються до працівників, які несуть дисциплінарну відповідальність лише за нормами кодексу законів про працю; 4) специфічний порядок притягнення до

дисциплінарної відповідальності; 5) поліцейські притягаються до дисциплінарної відповідальності у разі вчинення будь-якого правопорушення (кримінального, адміністративного, дисциплінарного).

Наша країна перебуває зараз у нових реаліях – у стані нав'язаної війни, що матиме суттєвий вплив на питання дисциплінарної відповідальності поліцейських. Дисциплінарна відповідальність поліцейських регламентується нормами наступних правових актів: Конституції України, Кодексів України: адміністративного судочинства, про адміністративні правопорушення, кримінального, цивільного, Законів України: «Про запобігання корупції», «Про Національну поліцію» [3], «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України», «Про внесення змін до законів України "Про Національну поліцію" та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану» [4], «Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність)» та ін.

15 березня 2022 року Президентом України підписано Закон України «Про внесення змін до законів України "Про Національну поліцію" та "Про Дисциплінарний статут Національної поліції України" з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану» [4]. Розділ 5 вказаного нормативного акту присвячений питанням службового розслідування в період дії правового режиму воєнного стану. Так, в період дії режиму воєнного стану службове розслідування за фактом порушення поліцейським службової дисципліни може проводитися як дисциплінарною комісією, так і однією особою, у тому числі безпосередньо уповноваженим керівником, який одноособово здійснює передбачені Статутом повноваження дисциплінарної комісії, що зменшило кількість осіб задіяних до проведення службового розслідування. Крім того, зменшено строки проведення службового розслідування: службове розслідування має бути завершено протягом 15 календарних днів з дня його призначення уповноваженим керівником. У разі потреби цей строк може бути продовжений керівником, який призначив службове розслідування, але не більш як на 15 календарних днів. В Законі України про Дисциплінарний статут Національної поліції України, ці строки були відповідно 30 та 60 діб [4].

Під час спілкування з поліцейськими різних регіонів України, які були звільнені з лав Національної поліції України, встановлено, що службове розслідування проводилось виключно керівником підрозділу поліції, при цьому строки проведення службового розслідування складали від 3 до 5 діб. Більша частина службових розслідувань проводила за фактом не прибуття поліцейських за місцем проходження служби. При цьому, 95% працівників було звільнено з лав Національної поліції України, що вказує на зловживання керівниками дисциплінарною владою і необ'єктивністю прийняття рішення.

Висновки. Аналіз відповідальності поліцейських дає можливість встановити наступне:

а) дисциплінарна відповідальність поліцейських – це, особливий вид юридичної відповідальності, який передбачає негативні наслідки відносно

поліцейських дисциплінарного характеру за вчинення ними адміністративних або дисциплінарних правопорушень;

б) до характерних ознак дисциплінарна відповідальність поліцейських належить: 1) поліцейські є носіями спеціальної відповідальності; 2) зміст дисциплінарного правопорушення поліцейських є ширшим, ніж у інших суб'єктів права; 3) коло дисциплінарних стягнень, які застосовуються до поліцейських визначені як в загальних нормативно-правових актах (КЗпП) так і спеціальних (Дисциплінарний статут); 4) специфічний порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності; 5) поліцейські притягаються до дисциплінарної відповідальності у разі вчинення будь-якого правопорушення (кримінального, адміністративного, дисциплінарного).

в) проведення службового розслідування, безпосередньо керівником підрозділу мають, як позитивні наслідки- зменшується час на дисциплінарне провадження; не потребує залучення інших працівників; так і негативні – рішення приймаються поспішно, не завжди вивірено та неупереджено, не обґрунтовано.

#### **Список використаних джерел**

1. Цехан Д.М., Коропатов О.М. Деякі питання щодо дисциплінарної Відповідальності поліцейських під час дії режиму воєнного стану Юридичний бюлетень №29, 2023 р. С.410-415.

2. Каленіченко Л.І. Місце і роль національної поліції України у механізмі реалізації юридичної відповідальності Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики ХХІ століття. Харків, 2020. С.26-29.

3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580- VIII. Дата оновлення: 03.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 20.04.2023).

4. Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2123-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2123-20#n221>(дата звернення: 20.04.2023).

*Лапка Оксана Ярославівна,  
доцент кафедри теорії держави та права  
Національної академії внутрішніх справ,  
кандидат юридичних наук, доцент*

#### **РОЛЬ МЕДІА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ**

Медіа відіграють критичну роль у сучасному суспільстві, особливо під час збройних конфліктів. Їхня здатність інформувати громадськість, впливати на міжнародну політику та сприяти захисту прав людини є незамінною.